

Kommunstyrelsen**§ 32****Svar på motion av Gunnar Irén (L) om syskonförtur till
årskurs 5 M:20/2024 (KS/2024:189)****Beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att bifalla motionen och uppdra åt skolnämnden att revidera regler för skolplacering i förskoleklass och grundskola i enlighet med motionens förslag.

Sammanfattning

Gunnar Irén (L) inkom med rubricerad motion till kommunfullmäktiges sammanträde den 29 april 2024. I motionen anges att Solna idag erbjuder syskonförtur upp till årskurs 3.

Motionären anser att det inte är rimligt att Solnas föräldrar ska behöva skjutsa sina barn till olika skolor varje morgon. I motionen föreslås att kommunfullmäktige beslutar att Solna stads regler om syskonförtur ska ändras till att syskonförtur gäller elever som har syskon i årskurs 1–5 på den aktuella skolan det läsar barnet ska börja i förskoleklass. Som syskon räknas helsyskon, halvsyskon och ”bonussyskon”, alltså barn som är folkbokförda på samma adress men inte har samma föräldrar.

Motionen har remitterats till skolnämnden för yttrande.

Som framgår av skolnämndens yttrande skulle det om stadens regler om syskonförtur ändras till att gälla elever som har syskon i årskurs 1–5 innebära att fler elever kan få plats tillsammans med sitt syskon. Samtidigt kan det bli svårare för första barnet i en familj att få plats på en skola som ligger närmast hemmet då fler platser skulle vikas åt syskonförtur. Dock kan i princip alla elever i Solna erbjudas en skola nära hemmet, även i de fall den skola som ligger allra närmast hemmet inte har plats. Därmed ser varken stadsledningsförvaltningen eller skolnämnden något hinder till att utöka syskonförtur till att gälla elever som har syskon i årskurs 1–5 på den aktuella skolan det läsar barnet ska börja i förskoleklass.

Stadsledningsförvaltningen anser att tillämpningen av syskonförtur som urvalsgrund kan underlätta familjers vardag och utgöra en trygghet för framför allt yngre barn att kunna gå på samma skola som äldre syskon. Med hänvisning till det föreslår stadsledningsförvaltningen att motionen bifalles.

Yrkanden

Sara Kukka-Salam (S) och Peter Edholm (L) föreslår att kommunstyrelsen beslutar enligt förvaltningens förslag.

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut, nämligen förvaltningens förslag och att kommunstyrelsen beslutar enligt det.

Stadsledningsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2025-01-29
KS/2024:189

Svar på motion av Gunnar Iren (L) om syskonförtur till årskurs 5 M:20/2024

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att bifalla motionen och uppdra åt skolnämnden att revidera regler för skolplacering i förskoleklass och grundskola i enlighet med motionens förslag.

Sammanfattning

Gunnar Irén (L) inkom med rubricerad motion till kommunfullmäktiges sammanträde den 29 april 2024. I motionen anges att Solna idag erbjuder syskonförtur upp till årskurs 3. Motionären anser att det inte är rimligt att Solnas föräldrar ska behöva skjutsa sina barn till olika skolor varje morgon. I motionen föreslås att kommunfullmäktige beslutar att Solna stads regler om syskonförtur ska ändras till att syskonförtur gäller elever som har syskon i årskurs 1–5 på den aktuella skolan det läsar barnet ska börja i förskoleklass. Som syskon räknas helsyskon, halvsyskon och ”bonussyskon”, alltså barn som är folkbokförda på samma adress men inte har samma föräldrar.

Motionen har remitterats till skolnämnden för yttrande.

Som framgår av skolnämndens yttrande skulle det om stadens regler om syskonförtur ändras till att gälla elever som har syskon i årskurs 1–5 innebära att fler elever kan få plats tillsammans med sitt syskon. Samtidigt kan det bli svårare för första barnet i en familj att få plats på en skola som ligger närmast hemmet då fler platser skulle vikas åt syskonförtur. Dock kan i princip alla elever i Solna erbjudas en skola nära hemmet, även i de fall den skola som ligger allra närmast hemmet inte har plats. Därmed ser varken stadsledningsförvaltningen eller skolnämnden något hinder till att utöka syskonförtur till att gälla elever som har syskon i årskurs 1–5 på den aktuella skolan det läsar barnet ska börja i förskoleklass.

Stadsledningsförvaltningen anser att tillämpningen av syskonförtur som urvalsgrund kan underlätta familjers vardag och utgöra en trygghet för framför allt yngre barn att kunna gå på samma skola som äldre syskon. Med hänvisning till det föreslår stadsledningsförvaltningen att motionen bifalles.

Handlingar

- Motion av Gunnar Irén (L) om syskonförtur till årskurs 5 M:20/2024

- Skolnämndens yttrande över Motion av Gunnar Irén (L) om syskonförtur till årskurs 5 M:20/2024, inklusive protokollsutdrag

Maria Rönnberg
Avdelningschef

Hanna Malm
Kvalificerad utredare

Beslutet expedieras till:
Kommunfullmäktige

Bakgrund

Skolnämnden har inkommit med yttrande.

Skolnämndens yttrande

Av skolnämndens yttrande framgår att i Solna stad erbjuds syskonförtur för elever som har syskon i årskurs 1–3 på den aktuella skolan det läsår barnet ska börja i förskoleklass.

Barn- och utbildningsförvaltningen har undersökt ett antal kommuners tillämpning av syskonförtur redogjort för detta i yttrandet.

Kommun	Tillämpning av syskonförtur
Sundbyberg	Åk 1–6
Stockholm	Åk 1–5
Danderyd	Tillämpar inte syskonförtur
Ekerö	Åk 1–3
Sollentuna	Åk 1–6
Täby	Tillämpar inte syskonförtur
Järfälla	Åk 1–3
Lidingö	Åk F-3
Sigtuna	Åk F-5 (endast i skolvalet)

Av yttrandet framgår att om Solna stad erbjuder syskonförtur fram till årskurs 5 skulle det innebära att fler elever kan få plats tillsammans med sitt syskon på de fulla skolor som exempelvis Ekensbergsskolan. Samtidigt kan det bli svårare för första barnet i en familj att få plats på en skola som ligger närmast hemmet då fler platser skulle vikas åt syskonförtur.

Solna är dock en relativt liten kommun geografiskt sett vilket innebär att i princip alla elever bor enligt stadens definition av en skola nära hemmet även om ett barn inte skulle få plats i en skola som ligger närmast hemmet. Därmed ser barn- och utbildningsförvaltningen inget större hinder till att utöka syskonförturen upp till årskurs 5.

Stadsledningsförvaltningens synpunkter

Huvudregeln som anges i skollagen är att en elev ska placeras vid den av kommunens skolor där elevens vårdnadshavare önskar att eleven ska gå. Vårdnadshavare kan välja skola för sitt barn i hela kommunen. Möjligheten att välja skola är alltså inte begränsad till den kommundel eller stadsdel där barnet bor. Vårdnadshavares önskemål får dock inte gå ut över en annan elevs rätt till placering vid en skola *nära hemmet*. Det brukar kallas för närhetsprincipen. Vad som avses med uttrycket *nära hemmet* är inte närmare definierat vare sig i lagen eller i dess förarbeten. Innebörden är beroende av de lokala förhållandena, varför det i första hand får anses ankomma på varje kommun att för sig bestämma vilka kriterier som ska gälla.

Solna stad definierar en skola *nära hemmet* enligt följande:

- Årskurs F-3, skolan är belägen max 2500 meter från folkbokföringsadressen
- Årskurs 4-6, skolan är belägen max 3500 meter från folkbokföringsadressen
- Årskurs 7-9, skolan är belägen max 4500 meter från folkbokföringsadressen

Kommuner har enligt skollagen viss frihet att själva bestämma vilka principer, exempelvis syskonförtur, som ska användas vid skolplacering. De principer som kommunen använder får inte gå emot bestämmelserna om vårdnadshavares önskemål eller närhetsprincipen. Ett grundläggande krav är också att urvalet sker på ett objektiva, sakligt och icke-diskriminerande sätt och med hänsyn tagen till vad som sammantaget är bäst för samtliga inblandade elever.

Det är skolnämnden som beslutar vilka regler som ska gälla för skolplacering i förskoleklass och grundskola i Solna stad, utöver de lagstadgade reglerna i skollagen. I oktober 2014 beslutade dåvarande barn- och utbildningsnämnden om att införa nya urvalsgrunder för placering i förskoleklass och grundskola (BUN/2014:375). Syskonförtur och relativ närhetsprincip ersatte de urvalskriterier som gällt dessförinnan. Urvalsgrunderna trädde i kraft den 1 januari 2015. Dessa urvalsgrunder förtydligades av nämnden i beslut 2018 (BUN/2018:1004). Vidare beslutade skolnämnden vid sitt sammanträde den 11 november 2023 om regler för skolplacering i förskoleklass och grundskola (SKN/2023:1226). Reglerna trädde i kraft den 1 januari 2024. Av reglerna framgår om det inte finns plats för alla elever på en skola ska urvalet ske enligt följande urvalsgrunder sammanfattade nedan, som prövas i den ordning de står:

- 1) *Syskonförtur*. Elever som har syskon i årskurs 1-3 på den aktuella skolan, det läsår barnet ska börja i förskoleklass, ska tas emot på skolan före andra sökande. Som syskon räknas här helsyskon, halvsyskon samt så kallade "bonussyskon", alltså barn som är folkbokförda på samma adress men inte har samma föräldrar.
- 2) *Relativ närhet*. Relativ närhet innebär att om elev A och B sökt samma skola och bara en av eleverna kan beredas plats, mäts både elevernas avstånd till den sökta skolan och till en alternativ skola. Relativ närhet tillämpas efter urvalsgrunden syskonförtur.
- 3) *Absolut närhet*. Absolut närhet innebär att den elev som har närmast avstånd till skolan ska tas emot i skolan före andra sökande som bor längre bort från skolan. Absolut närhet tillämpas efter urvalsgrunderna syskonförtur och relativ närhet har tillämpats.

- 4) *Lottning.* Om två eller fler elever är lika berättigade till en placering på en viss skolenhet, utifrån övriga urvalsgrunder, så tillämpas urvalsgrunden lottning för att fastställa vilken eller vilka elever som har rätt till placeringen. Denna urvalsgrund används alltså i sista hand.

Som framgår av skolnämndens yttrande skulle det om stadens regler om syskonförtur ändras till att gälla elever som har syskon i årskurs 1–5 innebära att fler elever kan få plats tillsammans med sitt syskon. Samtidigt kan det bli svårare för första barnet i en familj att få plats på en skola som ligger närmast hemmet då fler platser skulle vikas åt syskonförtur. Dock kan i princip alla elever i Solna erbjudas plats på en skola nära hemmet, även i de fall den skola som ligger allra närmast hemmet inte har plats. Därmed ser varken stadsledningsförvaltningen eller skolnämnden något hinder till att utöka syskonförtur till att gälla elever som har syskon i årskurs 1–5 på den aktuella skolan det läsar barnet ska börja i förskoleklass.

Stadsledningsförvaltningen anser att tillämpningen av syskonförtur som urvalsgrund kan underlätta familjers vardag och utgöra en trygghet för framför allt yngre barn att kunna gå på samma skola som äldre syskon. Med hänvisning till det föreslår stadsledningsförvaltningen att motionen bifalles.

Skolnämnden**§ 65****Yttrande över motion av Gunnar Irén (L) om syskonförtur till årskurs 5 (SKN/2024:1051)****Beslut**

Skolnämnden antar förvaltningens yttrande som sitt eget och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Gunnar Irén (L) har till kommunfullmäktiges sammanträde den 29 april 2024 inkommit med en motion om syskonförtur till årskurs 5. Motionen är remitterad till skolnämnden. Sammanfattningsvis framgår i motionen att Solna idag erbjuder syskonförtur upp till årskurs 3. Samtidigt tillämpar många av våra grannkommuner, inkl. Sundbyberg och Stockholm, syskonförtur upp till årskurs 5. Motionären menar att det inte är rimligt att Solnas förälder ska behöva skjutsa sina barn till olika skolor varje morgon och anser att Solna därför ska följa våra grannkommuners exempel. Genom detta kan vardagen och planeringen för barnfamiljer förenklas. Därtill är syskonförtur inte bara praktiskt för föräldrar, det kan också innebära en stor trygghet för ett litet barn som får hamna på samma skola som ett äldre syskon.

I motionen yrkas att Solna stads regler om syskonförtur ska ändras till att syskonförtur gäller elever som har syskon i årskurs 1–5 på den aktuella skolan det läsar barnet ska börja i förskoleklass. Som syskon räknas helsyskon, halvsyskon och ”bonussyskon”, alltså barn som är folkbokförda på samma adress men inte har samma föräldrar.

I Solna stad erbjuds syskonförtur och gäller elever som har syskon i årskurs 1–3 på den aktuella skolan det läsar barnet ska börja i förskoleklass. Om staden skulle erbjuda syskonförtur upp till årskurs 5 skulle det sammanfattningsvis innebära att elever som bor nära de absolut eftertraktade skolorna skulle ha svårare att få plats på skolan utifrån att de riskerar att slås ut av syskonförtur. Dock är Solna en relativt liten kommun geografiskt sett, vilket innebär att i princip alla elever bor enligt stadens definition av en skola nära hemmet även om ett barn inte skulle få en skola som ligger närmast hemmet. Barn- och utbildningsförvaltningen ser därför inget större hinder med utökning av syskonförtur upp till årskurs 5.

Barn- och
utbildningsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2024-10-18
SKN/2024:1051

Yttrande över motion av Gunnar Irén (L) om syskonförtur till årskurs 5

Förslag till beslut

Skolnämnden antar förvaltningens yttrande som sitt eget och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Gunnar Irén (L) har till kommunfullmäktiges sammanträde den 29 april 2024 inkommit med en motion om syskonförtur till årskurs 5. Motionen är remitterad till skolnämnden. Sammanfattningsvis framgår i motionen att Solna idag erbjuder syskonförtur upp till årskurs 3. Samtidigt tillämpar många av våra grannkommuner, inkl. Sundbyberg och Stockholm, syskonförtur upp till årskurs 5. Motionären menar att det inte är rimligt att Solnas förälder ska behöva skjutsa sina barn till olika skolor varje morgon och anser att Solna därför ska följa våra grannkommuners exempel. Genom detta kan vardagen och planeringen för barnfamiljer förenklas. Därtill är syskonförtur inte bara praktiskt för föräldrar, det kan också innebära en stor trygghet för ett litet barn som får hamna på samma skola som ett äldre syskon.

I motionen yrkas att Solna stads regler om syskonförtur ska ändras till att syskonförtur gäller elever som har syskon i årskurs 1–5 på den aktuella skolan det läsar barnet ska börja i förskoleklass. Som syskon räknas helsyskon, halvsyskon och ”bonussyskon”, alltså barn som är folkbokförda på samma adress men inte har samma föräldrar.

I Solna stad erbjuds syskonförtur och gäller elever som har syskon i årskurs 1–3 på den aktuella skolan det läsar barnet ska börja i förskoleklass. Om staden skulle erbjuda syskonförtur upp till årskurs 5 skulle det sammanfattningsvis innebära att elever som bor nära de absolut eftertraktade skolorna skulle ha svårare att få plats på skolan utifrån att de riskerar att slås ut av syskonförtur. Dock är Solna en relativt liten kommun geografiskt sett, vilket innebär att i princip alla elever bor enligt stadens definition av en skola nära hemmet även om ett barn inte skulle få en skola som ligger närmast hemmet. Barn- och utbildningsförvaltningen ser därför inget större hinder med utökning av syskonförtur upp till årskurs 5.

Handlingar

- Motion av Gunnar Irén (L) om syskonförtur till årskurs 5 M:20/2024

Maria Gyllenberg
Tillförordnad förvaltningschef

Sarah Yonis Melki
Utredare

Beslutet expedieras till:
Kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till yttrande

I Solna stad erbjuds syskonförtur och gäller elever som har syskon i årskurs 1–3 på den aktuella skolan det läsår barnet ska börja i förskoleklass.

Barn- och utbildningsförvaltningen har sett över ett antal kommuners tillämpning av syskonförtur och nedan redogörs de kommuner som tillämpar syskonförtur, det finns även enstaka kommun med på listan som inte tillämpar syskonförtur.

Kommun	Tillämpning av syskonförtur
Sundbyberg	Åk 1–6
Stockholm	Åk 1–5
Danderyd	Tillämpar inte syskonförtur
Ekerö	Åk 1–3
Sollentuna	Åk 1–6
Täby	Tillämpar inte syskonförtur
Järfälla	Åk 1–3
Lidingö	Åk F-3
Sigtuna	Åk F-5 (endast i skolvalet)

Om Solna stad erbjuder syskonförtur fram till årskurs 5 skulle det innebära att fler elever kan få plats tillsammans med sitt syskon på de fulla skolor som exempelvis Ekensbergsskolan och möjligen Granbackaskolan. Samtidigt kan det bli svårare för första barnet i en familj att få plats på en skola som ligger närmast hemmet då fler platser skulle vikas åt syskonförtur.

Solna är dock en relativt liten kommun geografiskt sett vilket innebär att i princip alla elever bor enligt stadens definition av en skola nära hemmet även om ett barn inte skulle få plats i en skola som ligger närmast hemmet. Därmed ser barn- och utbildningsförvaltningen inget större hinder till att utöka syskonförturen upp till årskurs 5.

MOTION

Ämne: Syskonförtur till årskurs 5

Liberalerna är Sveriges och Solnas skolparti. En bra skola och utbildning lägger grunden för framtiden. För att uppnå detta är det bra om föräldrar känner sig trygga med stadens urvalsgrunder till våra kommunala skolor. Många kommuner väljer att använda syskonförtur som ett urvalskriterium vid skolplaceringar till grundskolan.

Syskonförtur innebär att en elev som har ett äldre syskon som går på en viss skola har förtur till en plats på samma skola. För många familjer innebär syskonförturen att vardagen förenklas. Syskonförtur som urvalskriterium har provats i Förvaltningsrätten och ansetts vara förenligt med Skollagen, förutsatt att detta inte hindrar något annat barn att få en skolplacering i närhet till hemmet

Idag erbjuder Solna syskonförtur upp till årskurs 3. Samtidigt tillämpar många av våra grannkommuner, inkl. Sundbyberg och Stockholm, syskonförtur upp till årskurs 5.

Vi i Liberalerna Solna tycker inte det är rimligt att Solnas förälder ska behöva skjutsa sina barn till olika skolor varje morgon och anser att Solna därför ska följa våra grannkommuners exempel. Genom detta kan vi som kommunpolitiker förenkla vardagen och planeringen för Solnas barnfamiljer. Därtill är syskonförtur inte bara praktiskt för föräldrar, det kan också innebära en stor trygghet för ett litet barn som får hamna på samma skola som ett äldre syskon. Skolpersonalen har många gånger en relation till familjen och sådant har visat sig vara värdefullt.

Liberalerna föreslår därför:

att kommunfullmäktige beslutar att Solna stads regler om syskonförtur ska ändras till att syskonförtur gäller elever som har syskon i årskurs 1–5 på den aktuella skolan det läsåret barnet ska börja i förskoleklass. Som syskon räknas helsyskon, halvsyskon och "bonussyskon", alltså barn som är folkbokförda på samma adress men inte har samma föräldrar.

Gunnar Iren
Liberalerna